

304483

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 2.

చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ మే నెల 26 వ తేది బుధవారము

No 48

సంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర నిజవైశాఖమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

సంచిక ౪౮

యుద్ధచరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక! సంవత్సరాది సంచిక!!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యాసంతులన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్భాగ సైన్యసేవ, ప్రాచీనతీచి. శేత చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హిసజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, ధీరా రాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమిమాస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమునలే ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసాగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల భిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 40) పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱువారుముగ నుండగలదు. పెద్దయాకృతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమావ్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేరి ముద్రింపబడినను,

Table with 4 columns: Item description, Price, and other details. Rows include 'ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు', 'అర్ధసంవత్సర', 'ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు', and 'ఇతరులకు'.

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచిక చు బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బావుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యా శాఖ ం గ ము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

యుద్ధము !!!

పటములు.

యుద్ధపుటములు 12 పుటలుగల ఒక సాగనైవేళ పుస్తకము. (ప్రతిపుట 20 x 15 అంగుళముల ప్రమాణ గలిగిన డబ్బుమైన కాగితముమీద ముద్రింపబడియున్నది) ఈ పటములలో యుద్ధపుటకుకలు, ఆకాశమందలియుద్ధములు, నావికా యుద్ధములు, వాయువిమానతంత్ర ములున్ను, ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్సు, రషీయా, సర్వీయా, జూని, ఆస్ట్రీయా దేశములలోని వేడుకలున్ను, జార్జిగా గున్న, బెల్జియముదేశపు రాజుగారున్న, ఫ్రాన్సుదేశపు ప్రెసిడెంటుగారున్న, జర్మనీదేశపు కెయిసరుగారున్న పుస్తకములు చేరియున్నవి. పటములుగల ప్రతిపుస్తకముతోకూడ, ప్రతిపటమునుగూర్చిన వివరము ఆరకము, తెలుగు, కన్నడ భాష లలో వ్రాయబడియున్నది. ఈ పుస్తకము మిక్కిలి చక్కగా ముద్రించబడియున్నది. మరియు అందరికి ఇంపునుప్రట్టించి, యేగూహ మునకైన అంకారమును కలిగించును. తగినన్ని పుస్తకములే అచ్చుకేయబడియున్నవి. అవిఖర్చుకాకమునుపే మీ ధరఖాస్తులను పంపుడి. ఒక్కొక్కదానివెల రూ. 1 0 0. ఏ. పి. పోస్టువ్యాసా రూ. 1 4 0.

మెథాడిస్టు పబ్లిషింగ్ హౌస్, 19 మవుంట్ రోడ్డు, మదరాసు.

డబ్బు ఆదాయము చేసుకొనుటకు

మీకు కావలసిన సామానులు మదరాసు ఎస్. సి. జనరల్ షేటర్సురోడ్డులో బీరవాలు కుర్చీలు మున్నగువనులు జేయుచున్న డి. పి. రావు అంశుకంపెనీ వారివద్ద కొనండి. మీకు అన్ని విధముల తృప్తిని గలిగించుట సత్యము. వెలస్వల్పము, సులభమధికము, మిక్కిలి సుందరము, చక్కనిపని. మీరు యితరచోట్ల పనియిచ్చుటకు ముందుగ మమ్ముల పరీక్షింపును. సచ్చిత్రమగు కేటలాగు ఉచితముగ బంపబడును.

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల.

మోటారుబండ్లు కడుపుటకు, నాటిని బాగుచేయు గలుగు తరిపితుడు నిచ్చుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు కడు చునో యేమేభాగములు యేమేపనుచేయునో అని చెడి పోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యీ కుంశముల నెల్ల ఆభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ దొరవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి గవర్న మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును. జూన్ 16 తారీఖున క్లాసు ప్రారంభ మగును. మే నెల 31 వ తేది లోగా దరఖాస్తులు పంపుతూ 10, రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపువారికి మాత్రము ఒకచోటు దొరకగలదు. ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు. గ్యాలీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు. Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ప్రపంచచరిత్ర.

ఇదిరకర రెండు సంచికలు వెలువడినవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో తగినపటములతో కళలవలె వ్రాసి మ గును. చందాపద్ధతి సావత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) గి సరిదిగలు. చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజిలో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సావ త్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింకబడును. గలయువాడు:—గా. హరిసహస్రత్తెనుగావు, ఎ. ఏ. చింతాడిపేట, మదగాను అని వ్రాసు. అరలు పచ్చకర్పూరము:—ఇది ఇప్పుడు వాడికీలు కర్పూర నైలము కలిపి చేయబడి చమురు తు 1-కి రెండణాల కమ్మబడుచున్నది. మం దు ల యందు నాడుటకు దగియుండును. నిజమయిన పైగానిని గొనుట మంచిది. తు 1-4 రూ. 2-0-0 అమృతాంజనము డిప్, తంబు శెట్టిపేటి, చెన్నపురి.

రణసభ.

సభాధ్యక్షులు యువన్యాసము.

కర్తవ్యము కాలముందు హిందూసంఘము మతసాం
ప్రదాయాచారబద్ధమని మము నమ్మకమున్నది. మన
కర్తవ్య మతాచారములతో విడిచిపెట్టలేము. మతాచారము

భాం విభానమా సీకన్యం బ్రాహ్మంకర్మ స్వభావజం.
కార్యం చేజో దృతిర్దాత్యం యధేచాస్థులూయనం
దానమాశ్చర్యభావశ్చ త్రాత్రం కర్మస్వభావజమ్.
కృషిగోరత్సుచాణిన్యం వైశ్యంకర్మస్వభావజమ్

పండితులు విద్యావినయసంపన్నుడైన బ్రాహ్మణులు, ఆవును, ఏనుగును, కుక్కను, చుండలుల సమాభావముతో నవలాశించుదురు. ఈ యుత్పత్తిభావములు క్రమాప్రపంచమునందవ్యక్తములు, అర్హతములు. పాశ్చాత్య సంస్కర్తములన బాతీయసంరంభ మేర్పడినది. వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యమును ప్రజాసర్వత్రయును భావముల భావములను సులభముగ నాకరించినది సాంప్రదాయాచార విశిష్టమైన సంఘమునందు. ఈ భావములు క్రియాపాపమున వ్యక్తమగుట కష్టతరమైనది. సాంప్రదాయాచారము లనిత్యములు, అస్థిరములు. ధర్మము

ద్విజుల యు పేక్షయే నిమ్మ జాతులు క్రైస్తవులను
మహమ్మదీయులను నశింపఁగఁగారింతు. ఆ రీతి నిమ్మ జాతు
లన్యధర్మములను వ్రేలఁగఁగారింతు క్రమక్రమముగ హిందూ సంఘ
బలమును హిందూధర్మబలమును క్షీణించి యన్యసంఘబలము
ను నన్యధర్మబలమును ప్రబలును. ఆయాపదముండి ధర్మశిఖిడ
మును కాపాడుటకును లోకకల్యాణమునకై ప్రౌఢదశస్క
మును వినియోగించుటకును ప్రపంచమున ప్రౌఢదశసంఘ
ముద్ధరింపఁబడి బలమును గలిగియుండవలయును. పుజాబుజం
దాన్యసామాజిక రీత్యుగము నశించియును నిమ్మ జాతులకు
పరిశుద్ధులను క్షేపి యుద్ధరించుచున్నారు. మనుజుల జన్మము
రలన శూద్రులును కన్యయులన ద్విజులును నశియరను స్పృశి
ప్రమాణము విశ్వరూపముగా! చెప్పి ప్రతిరాష్ట్రమునందు
బ్రాహ్మణులు ౪,౬౦,౦౦౦ మందియు బ్రాహ్మణేశ్వరులు
౪,౦౦,౦౦,౦౦౦ మందియుఁ గలరు, అందు ౨౬,౦౦,౦౦౦

టి. హర అందు కో, నా బజారు కోడ్లు, మదరాసు.

చెన్నై పురి శాసన నిర్ణయ సభ

ఉత్తర మండలములో కూడట.

(ఉత్తర మండలము)

ఉత్తర మండలము మే 25: - నేడు సగటు 11 గంటలకు రాజమండ్రిలోని శాసనసభ సమావేశమైంది.

మానసియులగు కేసరివల్లెగారు.

41 (ఏ) ఈ రాజధానిలో యూనియను సంఘాతీ లెన్సియన్లు (బి) పీసీలో నెన్సిటికి నియోజక స్వాతంత్ర్య మివ్వబడినది. పంచాయతీలో నెందరు సభ్యులు నియోజింపబడదగుదురు?

(ఏ) (పత్తుల మిరాజాధానిలో 402 యూనియనులున్నవి.

(బి) 24 గింటికి నియోజక స్వాతంత్ర్యము కలదు. మొత్తము సంఖ్యలో వాలివరకు నియోజింపబడునట్లుగా నుండదగుదురు.

42 డిప్యూటీ కలెక్టరులు కలెక్టరులు సబడివిజనలు ఆఫీసులనుండి యూనియనుల కన్నీటికిని దొరతనము వారు నియోజక స్వాతంత్ర్య మివ్వకురా?

జిల్లాబోర్డుల నూచనలపై వాలోచింపబడును. మానసియులగు రావు బహదూరు మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు.

43 (ఏ) ఇంగ్లాండునుండి రంగు సరకులు రాకుండ వా దొరతనము వారాపరా?

బి. దీవిగూర్చి దొరతనమువారు ఇండియా నుండి గారికి వ్రాసిన లేఖాపర్యవసానమేమి?

సి. 1912-14, 14-15 సంవత్సరములలోని యుద్ధ మారంభమైనదిమొదలు నేటివరకును ఈకేసునకు వచ్చిన రంగు సరకుల మొత్తమెంత? డి. యుద్ధారంభమునుండి నేత పని రంగుపని ముఖ్యధారములగు స్థలములలో నెంత మందికి పనిలేకుండ పోయినది. ఇ. వారికి పని కలిపించుట కేమి యాలోచించితిరి.

ఏ కొలుతానతో జేయబడిన సరకులు ఇంగ్లాండు నుండి పంపబడుటలేదని ప్రత్యేక ప్రకటనలు విడుదల చేసిన వారికి పంపబడును బి ఇండియా నుండి గారి ప్రయత్నము వలన బ్రిటిషు ఆవిజరైన కంపెనీ వారిని తయారుచేయు రంగు సరకులతో కొన్నిటిని హిందూదేశమునకు పంపుటకు వారిని వర్తక సంఘమువారు (ప్రేమబోర్డు) కోరిరి.

సి. దిగుమతులు.

Table with 4 columns: Year, Value, and two unlabeled columns. Rows include 1912-14, 14-15, 15-16, and 16-17.

(8) సుయోగితమగు నీలి-1068-508-156 4. ఇతర రకములు. 6643-4649-8325.

(డి) స్వప్రముగ చెప్పవారములేదు యుద్ధారంభ మగు సరికి కొన్ని రంగులు నిలువయుండెను తరువాత కొన్ని రంగులు వచ్చినవి సాధారణముగా పనలు జరుగుచుండెను. రంగుబట్టలు నేయలేనివారు సాదాబట్టలను నేయుచున్నార నేతపని సాగింపలేక పోయినవారి తిరపములను చేయుచున్నారని కలకత్తా వ్రాసిరి.

49. (ఏ) 1912-14, 14-15 సంవత్సరములలో భోజన వసతి గృహములకే ఏ పాఠశాలల కెంత కాలమువర కెంత సామ్యియ్యబడినది (బి) దొరతనముగారి పాఠశాలలకు చేరిన భోజన వసతిగృహముల కెంత సామ్యియ్యబడినది (సి) 1912-14 లో మొదటి తరగతి వర్గమున్నది? రెండవతరగతిలోని వర్గము? దొరతనమువారు వెచ్చించినవెంత? ఇతరులు వచ్చించిన వెంత?

(ఏ) 1912-14లో దొరతనమువారు రు. 2,71,956లు విచ్చిరి. వివరములు తెలియవు (బి) వ్యయము రు. 4,430లు (సి) ఈవిషయము రిపోర్టులోనున్నది.

51. దత్త మండలములోని రెండవ తరగతి కర్మాగార వేచట నేర్పరచెదకో నిశ్చయమైనదా?

అంతర్మండలములో నేర్పరచుటకు నిశ్చయించబడినది.

మానసియులగు ఏ. రామభద్రనాయకుగారు.

78. మంచినీటి బావు లేయేగ్రామములలో లేవో లేదు పుడని బుగ్గరి జిల్లా బోర్డువారికిని ఆజిల్లాలోని లాలా కాబోర్డు నకును వ్రాసెదరా?

అవసరముగపడదు.

74 దక్షిణ ఇండియా ఇనుపవారిలోనున్న మహారైల్వేవేవనలోని వనశైవర కప్పులేకపోవుటచే ప్రయాణీకులకు చాలభాధగానున్నది గాన నచట కప్పు నేయుడని దొర తనమువారాలోచన మార్గాధికారులకు వ్రాసెదరా?

ఈవిషయమునిదివరకే 16-8-18 న జరిగిన సెషన్లలోని 44 ప్రశ్నకు తరమియ్యబడినది, మానసియులగు రావుబహదూరు ఏ. నుబ్బు

రాయలు రెడ్డియ్యగారు.

86. ఆగష్టు (1914) సెలమొదలు 31-8-1915 లోపు గాను ఆగష్టు (1918) సెలమొదలు 31-8-1915 లోపుగాను దక్షిణహిందూస్థానమునుండి బియ్యమును వేరు సెగలును ఎన్ని ఎగుమతి చేయబడినవి

Table with 3 columns: Period, Quantity, and Price. Rows include 1-8-18, 8-18-14, 14-8-15, 15-8-14, 14-8-15, 15-8-14, 14-8-15, 15-8-14.

ప్రశ్న 87 (1) వేరు సెగలను నేత్రముల లాభకరముగా ప్రజలకు చూపబడినదా? (2) కడలూరులో వేరు సెగలచాల హెచ్చుట కనుట ప్రత్యేకముగ ప్రదర్శించుట కేర్పాటు చేయబడినదా.

ఉ. పరిశ్రామికాధికారికి వ్రాయబడినది. ఇందొక మర కడలూరులో నేర్పరచబడును. చదురు తీసి ఎగుమతిచేయుట వలన లాభముండునని అటుల చేయబడును.

మానసియులగు కే. పి. రామయ్యగారు.

ప్రశ్న 14. పరిశ్రామిక విషయమున ప్రత్యేక నిపుణులెంత మంది ఎంత కాలమునుండి పనిచేయుచున్నారు? ఒక్కొక్కరికి వారి నిబ్బంది సహా ఎంత వ్యయముచున్నది. వారేమి పని చేయుకొనిరి?

ఇద్దరున్నారని ఒకరు చర్య పరిశ్రమను ముందుకు రంగు పరిశ్రమను చూచుచున్నారు. మొదటివారు 20-3-1911 మొదలు 7 సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నారు. రెండవవారు 6-1-1911 మొదలు 1 సంవత్సరములనుండి పనిచేయుచున్నారు.

సాలుసరాసరివ్యయము. రంగు పరిశ్రమ నిబ్బందికి 7,700 రూ. చర్యముల పరిశ్రమ డిబ్బా. 1,200 రూ.

వారుచేయుచున్న పనినిగూర్చి ఇదివరకే తెలుపబడినది. మారకయుగం. కే. రామయ్యగారు.

71 ఏ. జిల్లా వైద్యాధికారి అనుమతిలేకుండ ప్రజలకు వైద్యోద్యోగులవైద్యకాళాధికారిత్వముబుంబులనుతెలుపు కొనరాదను నిబంధనకలదా (బి) ఇట్టినిబంధన తిరగకాబులో గూడ గలదా (సి) ఇట్టి నిబంధనయన్నచో వీనిని దొరతనము వారు తొలగించెదరా.

వీనినివై చివారించబడును. మానసియు గు కే. ఆర్. ఏ. కృష్ణారావుగారు.

ప్రశ్న 93. సినిమా మకానికు, ఎలక్ట్రిక్ కలు ఇంజనీరింగుపరీక్షలు నిచ్చినవారిలో లోకలుబోర్డులోను మ్యూనిసిపాలిటీలోను యువోగములచేయుట కెరర్స్ లో వివరించెదరా?

ఉ. ఈవిషయమై ప్రతిపాదనను దొరతనమువారు ప్రకటించుచునేయున్నారు.

9. మధ్యరాను సదనము మరాటారయల్వై కంపెనీవారు కాకినాడకుండికోటిబిల్డింగ్ లో హామ్యమును దానినుండి రామచంద్రపురమి మీదుగా ఏడిదకోటకాళా మార్గమును మొత్తము 42 చిన్న గాడిన. వేసెదనయను అందులకు సర్వే చేయుటకు రయల్వై బోర్డుకు వారంగీకరించి రనియున్నది.

24-4-1915 వ తేదీ కలకత్తానుండి వచ్చిన తంతివార్త చెన్నై పురిలోని పత్రికలలో ప్రకటింపబడినది. ఇది ఆకంపెనీ వారుగోదావరిజిల్లాబోర్డువారిపక్షమున చేయుచున్నారా? లేక తామే ఆమార్గమును వేయింపవలెనని చేయుచున్నారా?

ఉ. ఈసర్వేనిమి త్రమగు వ్యయము ఇండియా దొరతన మువారు భరింతురా? లేక జిల్లాబోర్డువారు భరింతురా? లేదేను. జిల్లాబోర్డువారికియ్యబడదయే తోచుచున్నది.

95. వర్తక సంఘముల లెక్కలకినికి స్పర్శి కెటులెందర కియ్యబడినవి? ఏ ఏ జిల్లాలవారెందరున్నా?

ఉ. ఆజిల్లకతయారు చేయబడును.

ప్రశ్న 96 ఆచార్యు పన్ను విధించు విషయమున సుపరేక్ష సంఘము నేర్పరచవలెనని మానసియులగు ఏ. రామారాయ నింగారు సామ్రాజ్యశాసనసభలో ప్రతిపాదించిన తీర్మాన ముమోదించబడినదిగా దానిసంబంధమునీ రాజధానిలో నెంతవరకు పనిజరిగినది?

ఉ. అది అచరణసాధ్యముకాదని తోచి మే చేమి యను చేయలేదు.

99. దొరతనమువారు స్త్రీమలను గుర్తెగొనుటవలన వచ్చిన సముద్రతీరమున కొబ్బరినూనెచేయు మరలలో కొబ్బరి పిండి ఎగుమతికాక చాల నిలువ యుండిపోయినది. అందువలన ధర చాలకుండమొంది గాని దొరతనమువారిట్టి నష్టమును తొలగింప ప్రయత్నించెదరా?

ఉ. కొబ్బరిపిండివ్యాపార మెన్నడును విరివిగాలేనే లేదు. యుద్ధమునకు క్రితపుసంవత్సరమున ఎగుమతియైన కొబ్బరి సరిబంధముగు వితరణస్థులతోపోల్చి చూచినచో కొబ్బరి పిండి 100 కి 4 1/2 వంతుమాత్రమే యున్నది. యుద్ధమువలన అన్నివస్తువులకును ధరలు తగ్గినవిగాని ఇటీవల మరలధరలు హెచ్చినవి. వ్యాపారులకు నష్టములేదు. మొయిసెల 8 వ తేదీ తో నంతకువారమున కొబ్బరి తాకుకొబ్బరి కొబ్బరినూనె యుగూడ 1914 లో నీవారమున ఎగుమతియైనదానికన్న 100 కి 70 రెట్లు హెచ్చుగా ఎగుమతియెక్కది.

గా. ఎ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు.

ప్రశ్న (1) విశాఖపట్టణము - గోదావరి, (2) నెల్లూరు - గుంటూరు, (3) కడప - కర్నూలు, (4) కోయంబట్టూరు - నీలిగిరి, ఈవారుగుప్రతేకములలోని జిల్లారిజిల్లారిఅధీశుల సమైక్యమువలన 1912-13, 1913-14, 1914-15, ఈసంవత్సరములలో నెంత నికర ఆదాయమేర్పడెను?

గోదావరి - విశాఖపట్టణమునందు 1913-వసం 2989 రూపాయలును, 1914లో 2354రు, గుంటూరు - నెల్లూరునందు సదరుసంవత్సరములలో వరుసగ 3980, 2912రూపాయలును నికరాదాయ మేర్పడెను. తక్కిన 2 ప్రతేకములకుగురించి అట్టిఅంకల వివరము లింకను గవర్న మెంటువారి కంపలేదు.

ప్రశ్న యుద్ధమువలన ఈరాజధానిలోని అభ్రక పరిశ్రమకు ధంక మేర్పడెనా? ఏర్పడియున్నయెడల, ఎంత మాత్రము? ఆరె. శ్రమయంక కృషిచేయువారిసహాయార్థమేమి చేయబడెను? వ్యాపారాది విషయములయందు యుద్ధమువలన కలుగు యబ్బండులవలన ప్రస్తావనపరిశ్రమ చాలచెడియున్నది

జు. ఈవిషయమున జేమిచేయుటకుగాని దొరతనము వారి కలవిగాదు.

ప్రశ్న ఆదనిసంబంధములగు నేరములసంఖ్య 1912-14 వ సంవత్సరమున హెచ్చినదనుట దొరతనమువారికి తెలియజేయబడెనా? అట్లు హెచ్చుటకు కారణ మేమి? అట్టి నేరములు తలుగుటకు పాలకులేజేసిన ప్రయత్నములకు పూనుకొనిరా? పూనుకొనియున్నయెడల, ఆ ప్రయత్నము లెట్టివి?

ఉ. గా. సభ్యులుగారు ఫార్మెట్టు ఆఫ్ఫిసిరీషుకొరిపోర్టు 10, 11 పార్సగ్రాఫులను, దానిని విమర్శించు వరకు మొట్టు అడ్డరులోని 3 (iii) పార్సగ్రాఫును చూడవలయును. దీనిప్రతులు వార్తాపత్రికలకు పంపబడినవి.

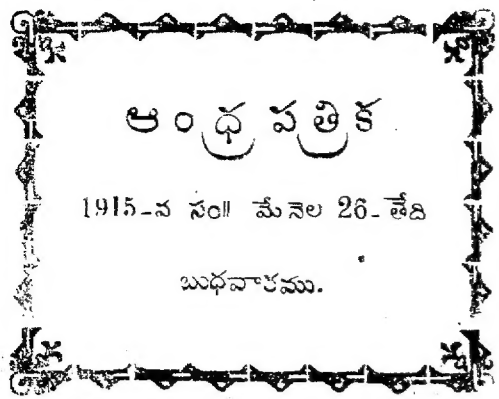
గా. రావుబహద్రు బి. నరసింహేశ్వర శర్మగారు.

ప్రశ్న దక్షిణఇండియా రైల్వేలో 1908 వ సంవత్సరమున 1,85,78000 గ నుండి ప్రయాణీకులసంఖ్య 1912 వ సంవత్సరమున 4,29,84,000 కు హెచ్చెనా? మదరాసు దక్షిణమహారాష్ట్రరైల్వేలో 2,04,09,000 నుండి 3,21,48,000 కు హెచ్చెనా? 1913, 14, ఈసంవత్సరములలో సదరు సంఖ్య లేమాత్ర ముండెను. 1913, 1912, 1914, ఈ సంవత్సరములలో ప్యాసెంజరుపెట్టె లెన్సియండినవి? గూడ్సువ్యాగెట్టు ఎన్సియండినవి? 1908-12 వ మధ్యకాలములోను, 1913, 1914, ఈసంవత్సరములలోను చెన్నరాజధానిలో రైలుబండ్లకై మొత్తమున నెంత ఖర్చయెను? (2) మూడవ తరగతిపెట్టెలలో నపనివత సంఖ్యలుగ ప్రయాణీకు

కా॥ కేవలార్థగరు బాలాకా గుమాస్తాలుగా గాని,
తెవిన్నూ ఇకొప్పెక్కులుగా గాని కొలుపుచేసి విమర్శ మేజ
ప్రేరేటులయినవారు వారిదివరకు పరిశేషనోట్ల మేజప్రేరేటు
లుగా సంపదరాజు. అని యొక తీర్మానము నుపపా
దించుచు నిటు ముచ్చటించిరి. దోషవిచారణను చాలబాగుము

ఒక ముద్దాయిని కూర్చు భాగ్యాకావలంబాద్ధానుడను
అలాసింగు సాత్త్యమిచ్చెను. అత్రువరు ఉద్దమ
సింగు సాత్త్యమిచ్చుటకు ప్రారంభించెను
అంతలో న్యాయాధిపతులు ఫలహారమునకులేరి
చచ్చా బందిపోటులని ముఖ్యవిషయములను కూర్చియే వుద్ద
మసింగు వివరించెను. ఇటీవల చుట్టప్రక్కల గ్రామములలో
నికసిండు సిక్కులు కొందరు విశేషములనండి వచ్చిరని నుడు
వును నృతాంతమంతయు నేతడు సవిస్తరముగ చెప్పెను. అం
కొరతనమువలన కలుగుచున్న ఇబ్బందులను వారుచెప్పిరి.
వారు విస్తరముగ కలిగియుటకు నిశ్చయించిరి. ఆయుధములను
కొనుటకును బాంబులను చేయుటకును కావలసినధనము కొరవ
వారుచెచ్చా బందిపోటులను స్వీకరించిరి. నన్నును నాతండ్రిని
బందిపోటు దారులలో చేరుడని వారడిగిరి. తిగనమందిని పోగు
చేయుమని వారు నాతండ్రిని కోరిరి. బూరుగురుద్యారా
అను ప్రజేశము మీరు మూలగా నొంటిగారున్నది. అచట
నీరు అలాచనలు చేయుట కేర్పరిచిరి. నాతండ్రి అమెరికా
నుండి వచ్చినిమిట్టకు బారులో సభజరిగినపూర్వతే నేకాతనికి
చెప్పిరిని నేనుగూడ నీకుట్రలో పనిచేయుటకే వచ్చితినిని
నాతండ్రిచెప్పెను. ఒకకేసు సంబంధమున నేను నాతండ్రి
అప్పటిసారుకు రాకపోకలు జరుపు సంబంధమున
ముద్దాయిలను తరుచుగా కలిసికొనుచుంటిమి అప్పుడే
చచ్చాలో బందిపోటు చేయుటకుగూడించి ఆహ్వానించితిమి.
చచ్చాలో చాల ఆస్తికొంతును దానిని తీసికొనివచ్చుటకు
చాలమంది కావలెను. అందులకు మూలాసింగుగూడ కొంత
మంది మనస్థులను పోగుచేసినదని చెప్పెనని వారు నాతో
చెప్పిరి. నేనుకూడ కొంతమందిచేర్చితిని తాళాలు తలుపులు
ఇనుపనెట్టెలు పగులుగట్టుట కొక కమ్మరిచేర్చితిమి. మేము
16 గురము ఆయుధములను బాంబులనుపట్టుకొని అర్ధరాత్రి
కళ చెచ్చాకువెళ్లితిమి. అచట చెబీరామనింట బడితిమి.
మాలో 4 గురు మనస్థులారాత్రి మరల కనబడలేరు. మేము
12 గురము మాత్రమే ఊరిబెటనున్న చెరువుదగ్గర కలిసి
కొంటిమి. దొరకనసాత్తులో కావలె నికవానికి కొంతసాకు
నిచ్చెదమని వారినిరి. అసామ్యంతయు ఆయుధములను కొనుట
కును బాంబులుచేయుటకును వినియోగింపవలెనని మొదట
నుద్దేశింపబడినని గాన నెవ్వరును ఏమియును పుచ్చుకొనలేదు
ఎరిగైనను, ఏదైన యాపాయము కావలసినచో పుచ్చుకో
వచ్చునని యనుకొనిరి అప్పుడు మే మందరమును విడి
పోతిమి. సనానుసింగు చేతి కొక బాంబు
ముక్కతగిలినదిగాన నదనిని స్వగ్రామమునకుబోయి బంది
పోటువాండ్లతో గ్రామస్థులకుజరిగిన పోట్లాటులో నాచేతికి
దెబ్బతగిలినదని చెప్పుచు వారినిరి. అతడు వెళ్లిపోయెను.
నేను మరికొందరితో సాత్తుపతిసికొని అప్పరిసరమునకు వెళ్లి
తిరి అచట మేము గులాబసింగు ధర్మశాలలోడిగితిమి. నేను
సాత్తుకు మూలాసింగునకిచ్చి సాయుధ్రమునకు నాస్వగ్రామ
ముంకు వెళ్లితిని అనిచెప్పి సాక్షితత్వ బోలినవారు పట్టు
కొనువరకును జరిగినవిషయములను విస్తరముగ వివరించెను.
చెచ్చా బందిపోటులో నన్ను వారిలో నీకోర్టులో నన్ను వారి
నందరి నాతడు పోల్చెను.

యుద్ధము-ఇటలీ.

వేచివేచి ఇటలీరాష్ట్రము పడిమాసముల మీదట యుద్ధములో ప్రవేశించినది. ఇంతకాలమును ఇటలీ ఏమిచేయునో ఎట్లు మొగ్గునో యను తర్కములే వినవచ్చుచుండినవి గాని నిజముగా నడచుచుండిన కార్యములిట్టివియని తెలియవచ్చియుండలేదు. ఇటలీవారు ప్రకటించిన ప్రకటనయొక్క సారాంశము యాటరు తెలిపియున్నాడు. ఇటలీ ఇంత కాలమును నొకవైపున జర్మనీ ఆస్ట్రియాలతోను రెండవవైపున మిత్రముండలితోను నుత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుపుచుండట విషయమే. సర్వీయా మీదికి ఆస్ట్రియా లంఘించునప్పుడు ఇటలీకొక్క మాటయైన దెలిపినదిగాదు. ఆస్ట్రియా జర్మనీ లిటు లీలు మిత్రత్రయమునుట పేరునకు మాత్రమే కాని యెప్పుడును నంత యెక్కువ స్నేహముండి నదిగాదు. ఏకోసా రాజనీతిగ్గా లీ మిత్రత్రయ సంబంధమెగిరిపోవునదిని మొదటినుండియు నభిప్రాయ పడియున్నారు. ఇటలీ దేశమునకు జాతీయముగా చేరవలసిన టిరోలుసీమయు బ్రీస్టనీమయు ఆస్ట్రియా స్వాధీనమున నుంచుకొని నంతకాలము రెండు దేశములకు స్నేహము నున్న. ఆస్ట్రియా జర్మనీ లెల్లప్పుడును ఇటలీ ననుమూసముతో జూచుచుండినవి. బాల్కను ద్వీపకల్పమున చిన్నచిన్న రాష్ట్రములు రష్యా పోర్చుగలుల బలవంతమైన యెడల తనకు వ్యర్థము కలుగవచ్చునను భయమున నిటలీ ఆస్ట్రియాజర్మనీలతో స్నేహ మభినయింపవలసి వచ్చినది. ఆ స్నేహము నుపయోగించుకొని ఆస్ట్రియా స్వబలమును వృద్ధిచేసికొన ప్రయత్నించినది. ఈ విధముగ వరస్సరా చిక్వాసముతో గూడిన స్నేహమెన్నడో యొకనాడు ముగియకతప్పదు. ఆ దినము తుట్టతుదకు సంభవమైనది జర్మనీ ఆస్ట్రియాలు గెలుపందుట తటస్థించినచో నిటలీ యుక్తితము గావలసినవచ్చును. అన్ని ఇతర రాష్ట్రములవలె చే ఇటలీయు తన స్వాతంత్ర్యమునకై లోకకంటక నిరంకుశాధికార మూర్తులగు నాస్ట్రియా జర్మనీలవై న కత్తిదూసినది. యుద్ధము సాగవలసి యున్నది.

ఇటలీ యుద్ధములో దిగినంతమాత్రాన మిత్ర ముండిలివారికి గొప్ప సహాయ మగునని తలంపరాదు. యుద్ధము త్వరగానంతరించుననియు తలంపరాదు. ఆస్ట్రియాకు అటు రష్యా, ఇటు ఇటలీ తొందరలు మిక్కిలి ఎక్కువ యగును. అందుచే ఈరెండు దేశములును కలిసి చాలకాలము పోరాడినతరువాత ఆస్ట్రియాను లొంగిపోయగలవు గానీ యిటలీ పోరాడుచున్న రష్యావారిమీది భారము చాలవరకు తగ్గును. రష్యావారిమీది జర్మనీవారి దాడియొక్క యుద్ధము ఆస్ట్రియా సహాయము తగ్గుట చేకొంత శాంతింపగలదు.

మిత్రముండిలివారికి ప్రాంసు బెల్జియములలో సహాయము చేయుటకయి ఇటలీ కొంత సైన్యమును పంపగలుగును. ఇంతకాలమును ఇటలీ సరిహద్దులలో ఇటలీ జర్మనీ లో జేరు నే.మో యని కాపుండిన పదిలముల ప్రాంత సైన్యము ప్రాంత బలములను పెంచుటకు తోడ్పడగలదు ఇటలీ నా కాసైన్యము నామాన్య మయినది గాదు. అది తుర్కీని ఓడించుటకును, కాంస్టాంటినోపెలును వ్యూహకొనుటకును, కొంతవరకు తోడ్పడును. ఇటలీని జూచి రుమానియ గ్రీసులును త్వరలో మిత్రముండిలివారినిజేరి తేత్రపుల నోడించువని మరింత సులభము జేయవచ్చును. సంభవములను వేచి యుండుట మేలు.

ఇటలీ.

ఇటలీదేశమున మిత్రమున స్వీకర్తండు, ఆస్ట్రియా దేశము లున్నవి. ఆస్ట్రియాలో నిచ్చట ప్రవేశించుటకు మహాన్నతపర్వతములగు ఆల్పసు నాటవలయును. ఇటలీకి తూర్పువైపున ఏడియాటిక్ సముద్రమును, ఆసముద్రమున కాబిలై పునలికి ఆస్ట్రియా రాజ్యమును గలవు.

సన్నాహము.

1914-వ సం॥ ఆగస్టునెల యూరపులో యుద్ధము ప్రారంభమైనప్పుడు ఇటలీ ఎంతమాత్రమును యుద్ధములోదిగుట సిద్ధమైయుండలేదు. ఆరువారములైనను యుద్ధము చేయుగలసామర్థ్య మప్పుడున్నదని తోచదు. కాని గతించిన ఎనిమిదిమాసముల నుండియు నుపాదన్నరక్తములు కావించబడినవి.

సైనికులు.

ఇప్పుడు యుద్ధములో నడిపించుటకయి ఇటలీకి 27 లక్షలమంది తయారయిన మొదటిరకపు సైనికులు గలరు. మొట్టమొదట యుద్ధమునకు వెళ్లువారు 10 లక్షలు. వారిమొత్తమున్నది పదిలక్షలు. వీరందరు 30 సం॥లలోపువారు. వీరుగాక టెలిగ్రాఫిక్ లులు, రిజర్వులు కలిపినయెడల మరి పదిలక్షలగును. ఇటలీయొక్క కాల్పులు 92 పటాలములు. పటాలమునకు 4000 మంది సైనికులుండురు. రెండుపటాలములు గ్రానెడియర్లు, బెర్నార్డ్ పటాలములు 12, సైక్లస్టర్స్ గ్రేడ్ పటాలములు 2. 12 పటాలములు కాగ్నోసీయర్లు, ప్రాంటియరు గార్డుస్ 12 పటాలములు, 12 పటాలములు ఆల్పయన్ సైన్యము కలరు. ఇందులో ఆల్పయరు, ప్రాంటియరు, బెర్నార్డ్ పటాలములు ఆల్పయన్ పర్వతములలో యుద్ధము జేయుటకయి ప్రత్యేకముగా సిద్ధముజేయబడినట్టివి. 4,80,000ల సైన్యమునకు ఆల్పయన్ పర్వతములలో గడవిన యావయాసముల నుండియు పర్వత యుద్ధవిధానము నేర్పబడుచున్నది.

గుట్టపుదళము.

లోకమందంతటను ఆత్యంత సామర్థ్యముగలదని ఇటాలియన్ అశ్వసేన ప్రఖ్యాతిగడించితిరి. కాంటుట్యూరికాగారి నాడుకత్వముక్రింద నిది గొప్ప ప్రఖ్యాతిని గడించునటకు సంభయములేదు. ఈ సైన్యము 4 డ్రాగును పటాలములు, తొమ్మిది లాంచర్స్ పటాలములు, 16 పటాలములు లైట్ కాబల్ రీగా విభజింపబడినది. ఒక్కపటాలములో 1200 మంది సాగ్వాద్రులు లుండును.

ఫిరంగులు.

ఆగస్టునెలలో ఇటాలియన్ సేనకు కాబల్ సేన్ ఫిరంగులు లేకుండుట గొప్ప లోటుగానుండెను. ప్రాంతి వారిచే కనిపెట్టబడి ఈ యుద్ధములో జర్మనులను భయంసము చేసిన 75 ఎం.ఎం. ఫిరంగులను చేయుమని ప్రాంసుకు ఆర్డరు నిచ్చిరిగాని, ప్రాంతిసైన్యమునకు ఆ యుద్ధములను చేయుట తోనే పరిపూర్ణమైనది ప్రాంతియుద్ధాయుధకర్మాగారముల వారు చేయజాలక పోయిరి. అంతట ప్రాంసుయొక్క దయచేత, సమూహానికి కొన్ని ఫిరంగులు పంపబడగా, వానినిబట్టి కాబల్ సేన్ వారిని రాత్రింబగళము రయిత్వ కర్మాగారములలో సుయము ఇటలీ సిద్ధముజేసుకొనెను. జర్మనీ వారి 75 వ సెంబరు ప్రత్యుఫిరంగి సుయము ఇటలీలో యుద్ధమునకయి తయారుచేయబడినవి. ఇటలీయొక్క ఫిరంగిసేన, 12 పర్వత పటాలములుగాను, 13 పటాలములు కొటలన్, సముద్రపు కేవులను ముట్టడించునట్టిదిగాను విభజింపబడినది.

ఇతర తరగతులు.

ఈ సైన్యపు ఇంజనీయరు పటాలములును దేశముయొక్క ప్రకృతి సిద్ధమైన ఆటంకములనుబట్టి అనేక విభాగాలుగా చేయబడినవి. ఆరుపటాలములు సాపర్సు, ఒక్క పటాలము మైన్యు, నూడుపటాలములు గ్రానెడియర్లు, ఒక్క పటాలము లగువారి, ఒకపటాలము ఏకోప్రాటిట్యు, 15 పటాలములు వైమానికులు, 300 విమానములు, మూడుపటాలములు రైల్వే ఇంజనీయరులను గలరు. ఆల్పయన్ కొండలలో విమానములు ఎవరికిని పనికిరావుగాని, ఏడియాటిక్ తీరమున యుద్ధములో వాగుగా యుపయోగించును. యుద్ధములో నలి సాహసముతో ఇటాలియన్లు పోరాడెదరని వేరుగా వాయు సేనను లేదు. కొంతమంది ప్రజలీ యుద్ధ మనవడరమని ఆరువారున్నను యుద్ధము ప్రకటింపబడుటచే ప్రాంతికోధిని తాకి ప్రాంతిని తీర్చుకొనుటకు ఇటాలియన్లు అన్నిట్లునుచున్నారు.

నాకాదళము.

ఇటలీకి 6 డ్రెడ్నాట్లు యుద్ధనావ లున్నవి. ఆందు రెండు ఈసంవత్సరమే సిద్ధమయినట్టివి. ఇవి 203రం టన్ను లవి. ఇందు 12 అంగుళముల ఫిరంగులు, 13 అంగుళము గంటకు 22 1/2 28 మయిల్ల వరకు పోవును. 4 లంబులు క్రూయిబరులు, ఇతరరకము క్రూయిబరులు 10, డిస్ట్రోయరులు 33 గలవు. 1 గో టార్పెడో బోటులు, 10 సబ్ మెరియన్లు గలవు. నాకాసైనికుల మొత్తము 10,000.

ఆస్ట్రియాకు నాలుగు డ్రెడ్నాట్లు కలవు. తక్కిన రకము యుద్ధనావలలోను ఆస్ట్రియా ఇటలీకంటే వెనుకబడియున్నది.

పెరిషియా నాక

బొంబాయి మే 25:—మే 26 1 వ తేదీ బొంబాయిలో బయలుదేరిన పెరిషియాను ధూయనాక 28 వ తేదీ ఆదివారమునాడు సురక్షితముగ లండను సగరమును చేరినది.

ప్రైక్సుపత్రిక వ్రాయుసంగతి.

లండను మే 25:—రెడ్మండుగాగును సర్ ఎడ్వర్డు కార్నెగియరు మరల మంత్రివర్గమున చేరునట్లు బలవంతపెట్టు బహదూరిని ఎల్లవారును తలంచుచున్నారు. ధర్మిగాగుగూడ నుండురని ప్రైక్సుపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఇంగ్లాండు దేశపు రాజకీయస్థితి.

మంత్రివర్గములోని సభ్యులు.

అలహాబాదు మే 25:— పయినీపత్రిక లండనువిలే ఖట డిట్లు తొలివార్తను పంపుచున్నాడు:— ఈక్రిందివారు క్రొత్త మంత్రివర్గములో చేరుమరని, ప్రైక్సుపత్రిక పార్లమెంటువిలేఖకుడు తెలియజేయుచున్నాడు:—లిబరల్ పక్షములోని వారు— ఆస్క్విత్తు, సర్ ఎడ్వర్డు గ్రే, లాయడుబార్ని, క్రూప్రభు, మేకెకన్నా, సర్ జి. సిమన్. పక్షమునకును చెందని వారు— కిచినరప్రభు, యూనియన్ ట్యునిషియన్ లోనివారు— లాస్లెయ్ ప్రభు, బోనెట్, లేబరు పక్షములోనివారు— అరరు హౌండ్స్ ముగారు.

ప్రధానమంత్రి వ్యాసినలేఖ

లండను మే 25:— సర్ ఎడ్వర్డు స్పెయరుగారి రాజభక్తి సహమానించుచు హేతువిరహితముగ వ్రాయబడిన లేఖల కారణమును స్పెయరుగారికి సానుభూతిని దెలుపుచు స్పెయరు గారికి ఆ స్క్విత్తు మంత్రిగా లొక లేఖను వ్రాసిరి స్పెయరు గారి కొసంగబడిన విరుదములను శ్రీ రాజచక్రవర్తి గారు తినివేయరని గూడ ఆస్క్విత్తుమంత్రిగారు ప్రకటించిరి.

హిందూదేశపు టపాలు.

లండను మే 25:— మే 26 తేదీ హిందూదేశము నుండి బయలుదేరిన టపాలు, వేడు లండనులో బహ్వాదా చేయబడినవి.

రైలువే ప్రమాదము.

సంగతి సందర్భములను విచారించుట. లండను మే 25:—కార్లస్టో రైలువే ప్రమాదమును గురించి అధికారులు సంగతి సందర్భములను విచారించిరి. వైని కులతో బండివచ్చుచున్న పట్టాలను ద్వితీయకలబండి యున్న సంగతిని మరచి, సిగ్నలు ఇచ్చితిని సిగ్నలు ఇచ్చేవాడే చెప్పినాడు.

పీటరు గ్రాడు మే25:- చీనా వారును జపాను వారును
సంధిపక్షముల మీద సౌత్తకములను చేశి.

రుష్యా

సోవియట్ రష్యాలో రష్యనులు

శత్రువుల మార్కెట్లను

లండను మే 25:—సోవియట్ రష్యాలో అధికారులు... ప్రకటించిరి. సోవియట్ రష్యాలో దండెత్తిన మేము శత్రువులను మార్కెట్లను వారాత్మికముగా ప్రయత్నింపవలసినవారైరి. అదివారమునాడు మేము నీర్వహించి కడమభాగమున చాలగానియును, ఫిరంగులను, 2,200 నుండి 2,500 వరకు పట్టుకొంటిమి.

కెయజుగారు ఇటలీయుల రంగమున కేగుట

లండను మే 25:—కెయజుగారు సోవియట్ రష్యాలో నుండి వెళ్లిరి. ఇటలీ యుద్ధరంగమున కేగవలసి యూహించబడుచున్నది.

రష్యావిదేశములను

రైటు ప్రతినిధి సంతాపించుట.

రైటు ప్రతినిధి మే 25:—రైటువాస్తా ప్రతినిధి సంతాపించి సందర్భమున, ఎం సజ్జానా గార్డు నెలవిచ్చిరి:—ఇటలీ యుద్ధములో దిగుటలన, త్వరలోనే యుద్ధము ముగియగలదు. ఆస్ట్రీయావారేగాక జర్మనీ వారుకూడ రష్యాలో ప్రత్యేకముగ సుధి చేసికొనవలసిన యత్నముచేసి కాని ఇది సాగలేదు. ఇట్టి సుధి యున్నట్టి జరుగదు. సజ్జానా గారు రష్యాలో విదేశ వ్యవహారములను జూచుచుంటి.

గ్రీసు

గ్రీసురాజుగారికి వ్యాధిగురువులు.

లండను మే 25:—గ్రీసు రాజుగారి కిప్పుడు జీవిత శంక తొలగిపోయినది.

జర్మనీ

జర్మనీలో బ్రిటిషు ఖయ్యీలు.

జర్మనీ ఆదరింపబడకపోవుట.

లండను మే 25:—లండనులో విదేశ వ్యవహారములను జూచు అధికారుల క్రింది సంగతులు తెలియవచ్చినవి. జర్మనీ గల మేలైనను మంచి ఖయ్యీలుగ పట్టుకొనిన జర్మను వావిలను, ఆంగ్లేయులు జర్మనీ నాదరించుటలేదని జర్మనులు ప్రతికారముగ ముమ్మోమ్మిది బ్రిటిషు ఉద్యోగులను ఖయ్యుచేసిరి. సోల్దలకు దివ్యతైము లిచ్చునట్లు వీరికి ఆహారము పెట్టుచున్నారు.

అమెరికావారి లేఖకు

జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము.

లండను మే 25:—ఆప్టర్డం. ఇటలీవారు మిత్ర మండలివారికి చేరుటలన అమెరికావారి లేఖనకూర్చి జర్మనులు తమ ఆభిప్రాయమును మార్చుకొనిరి. ప్రత్యుత్తరమునకు కొంత గడువించిన వారమెరికావారి వడిగిరి. అమెరికావారి కాగ్రహము కలుగకుండ వారికి కొంత చిత్తులను చేయుటకు వారు కోరిన ప్రకార మచరించుటకే జర్మనులు నిశ్చయించిరి.

బర్మి

బర్మి నెలయుద్ధము

లండను మే 25:—పారిసు. కాల్మెపువర్గ 2 తురుష్క సేనలు జరలు లి మ ను వారు సాంధ్యగారి నాయకత్వముక్రింద బ్రిటిషు సేనల తీర్పుగ మార్కెట్లను గాని బ్రిటిషువారు వారికి తప్పివేసిరి. అది అధికారులు ప్రకటించిరి.

దక్షిణకాలిఫోర్నియా పరామర్శలు.

దక్షిణకాలిఫోర్నియా తురుష్కలు దక్షిణపాములను బలీయుముగ కొనర్చినను పరామర్శ వారు ముందుకు పోగలిగిరి. కొన్ని చోట్ల వారు తురుష్కల కందకములను మిక్కిలి చేరువకు నూడ పోగలిగిరి.

తురుష్క సైనికులువారి పక్షాలములను విడిచివచ్చుట

లండను మే 25:—పెక్కు 500 తురుష్క సైనికులను వారి సైనికోద్యోగులను, స్వీర్ష వర్గ తురుష్కల కొలువువదలి ఆంగ్లేయుల కాలలో శరణార్థులు యున్నారు.

గజీహిందూస్తానము

శత్రు దేశములవారు - మైసూరురాష్ట్రము.

బాధించుటకు కోరుట.

లెంగునూరు మే 25:—మైసూరు సంస్థానములోన, లెంగునూరులోన శత్రు దేశములు కొందరు బంధింపబడకుండ నున్నారు. వీరిని బంధించవలసినదని కోరునిమిత్తము ముంబాయికి సభజరువులు కాలించింప బడుచున్నది. ఈవ్యవహారమును కేటుపేయరుల సంఘము వారు తల పెట్టవచ్చును.

కృష్ణామండలసభ.

రాచపట్నము, మే 24:—రాచపట్నము కైకలూరు తాలూకాలో కైకలూరుకు 8 మైళ్లదూరమున నున్నది. సుమారు 200 నుండి ప్రతిఘటించుచున్నది. వీరిలో చాలమందిరైతులు. అధ్యక్షులు ముగ్ధ దక్షిణపట్నము జమీందారిగా దివానుగానుండిరి. బందరు నివాసులగు కే. శ్రీరామకృష్ణగారు వంశీమతర గీతమును మొదలుపాడిరి. వ్యవహారములయందు ఆంధ్రభాష యంత జరుపబడినది. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు నుప్పలూరి ఆదివారాయణమూర్తిగారు గుడివాడలో పీఠముగానున్నారు. వీరు స్వాగతముసంగుచు కీర్తిశేషులగు గోఖలేగారిని బందరు వాస్తవ్యులగు రావుబహదరు పురాణము వెంకటప్పయ్యగారిని గురించియు కైకలూరు తాలూకాకుగూరించియు కృష్ణామండలమునండిరి. కైకలూరుతాలూకా కొల్లెరుసరమునకొకకొననున్నది. కైకలూరు కొల్లెరు మంచి పంట ప్రదేశ మనియును జూకీర్ణ మనియును పిమ్మట జిల్లా కలెక్టర్ మై నదనియును జరవాడిక గలరు. కయికలూరు తాలూకా దొరతనమువారి పరిపాలన మునకు రాకపూర్వము కలనువారిచే పరిపాలింపబడు జమీందారిగానుండెను. ఈతాలూకాలో 5 కోటలను 4 పట్నము లునుగలవు. రాచపట్నము వీరిలోనొకటి. ఆకోటలలో మిగిలిన భాగము లిప్పుటికిని మరాఠులు చేయబడుచున్నవి. మొదట దొరతనమువారు దీని నొక దివిజనుగాచేసిరి. ఇటీవలతాలూకాను చేసిరి. దీనిలో 100 గ్రామములున్నవి. 60000 నుండి ప్రజలున్నారు. కాల్లో నుప్రదర్శ సంస్కృత పండితులగు మరుగంటి వెంకటాచార్యగారికి కైకలూరే జన్మభూమి. ప్రస్తుత మితాలూకా చాల పేదరికమున నభావదశయందున్నది. ఈతాలూకాలో కాలములు లోహమాన్యులులేవు. తాలూకా కంఠటికి 4 తపాలకచ్చేరీలున్నవి వీరిలో 3 వ్యాపించిచేరీలు, 1 కలుకచ్చేరీ. విద్యావ్యాపనము చాలతక్కువ, ఈతాలూకాలో నెకండరీ పాఠశాల యొక్క టియునులేదు. విద్యావ్యవసాయవిషయములలో విభిన్నదియనరము. ఈ గ్రామము కృష్ణా దెబ్బకు కొట్టకొననుటకుచే పంటలకు నష్టముకలుగును. ఈ తాలూకాలో రయిలు చేసినచో వ్యాధిగ్రామునకు నీలుగానుండును అని ఆయన నడిచిరి.

హిందూ

సామ్రాజ్య వర్ధిల్లి.

క గా పి

కరాలి మే 25:—పదివేలమంది ప్రజలుచేరి సామ్రాజ్య వర్ధిల్లిని జరిపిరి. విక్టోరియా మహారాణి విగ్రహమునకు చుట్టి యున్న లోటలలో నీయుత్సవమునిచ్చి సాయం కాలమున జరిగినది.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయబడినది. కామినియా ఆయిల్.

ఏ శ్రీలంక తమ వెంట్రుకలు సుందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుట మానవలెనని, బజారులో దొరకెడు నూనెలను వాడకుండను. ఎందుకనెన వెంట్రుకలు యేకాగ్రము కల్ల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనివాడిది తయారుచేయుచున్నారు. ఈసంగతి శ్రీలంక ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంగోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలు రాలక తిరిగి పెరుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలె నున్న గచ్చేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊరుపేర తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియా నెలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కడనులేదు. అది వెంట్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సువాసనయిన కల్లని మెజుగు కలిగించి శిరస్సునకు చూపవలెనని మెదటికి క్రొత్తసాంపుగార్ని మిక్కిలి యింపును నువాసన మిక్కిలుగా గలిగియుండును. ఇది అన్నిటికంటె ఎక్కువయునుటంబట్టి మైసూరుసంఘ ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనసంఘ ఒక యోగ్యతా పతకమును నొసంగియున్నారు. ఘటియు మేముకోరికయే కేటాలిది యోగ్యతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియా నెలముయొక్క గుణమును పరీక్షించుటకు ఆరణాస్థానపు పరిషదుడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగ ఒకబుడ్డి నెలము ఇనాముగా పంపబడును.

నెల సీసా 1-కి రూ. 10-0 మాడుసీసాలకు రూ. 2-10-0 వి. పి. ఖర్చులు కేరు. ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ నువ్రాసునగు ప్రసిద్ధిచెల్లరద్రుగములలో నొకదాను. (ద్రగ్స్ అండ్ కెమిస్ట్రీ, కెం. 158) నూనె మసీదు, బొంబాయి.

లక్నో

లక్నో మే 25:—సామ్రాజ్య దినమున. బసదెదులాలు ఇతిహాసు అలీ గారు కర్నూలు ఆమెరికా (బ్రాడ్విక్ గారికి శ్వే స్మరణజమెంటులోని వైనిటలకును, ఆఫీసులకును విందుచేసిరి. ఈవిందు చాల వాత్సల్యములతో రుపబడినదియు, ఇంకనకు వారు కృతజ్ఞులమై యున్నారనియు, బ్రాడ్విక్ గారు నెల విచ్చిరి.

బర్మా

భారత యను స్త్రీమరు

రంగూను మే 25:—భారత యను స్త్రీమరు పిశాం గుకు ఇక్కడనుండి ౧౮-వ తేదీని బయలుదేరినది. దీనిమీద టవాలు, ప్రియాణితులు, సరకు లున్నవి. వీనికి ౧౮-వ తేదీని ప్రమాదము తలపించుటచే. బులింబాలమస్తీయరు కే వు కు తీసికొనిరాబడినది. ప్రియాణితులందరు సురక్షితముగ నున్నారు.

సిలకత్తా

ఆస్పత్రియొడ, 20 గా

రాజ ప్రతినిధి సానభూతి

హార్ జలింగు మే 25:—'బంగాలీ' యను ఆస్పత్రి యొడ మునిగిపోయినందున తమచివారమును తెలియజేయుచు రాజప్రతినిధిగారు గవర్నరుగారికి తంతివార్తను పంపించిరి. ఆంబులెన్సువర్గమున, మరియొకవిధముగ నుపయోగించుటకు విలువైనవాడ వీరుతెలిపిరి.

మరికొన్ని వివరములు.

తిరునల్వేలి మే 26:—'బంగాలీ' ఆస్పత్రిపడినదిగ. సుందర్బమున కొలంబోనుండి మరికొన్ని వివరములు తెలియ వచ్చుచున్నవి. ఈపడినంగారాఖాతము ప్రవేశించినది మొదలు, తీరమైనకాలి యెదుగురునచ్చెన. అందుచేత యంత్రములను పరిచేయకుండ నిలువవలసినవిచ్చినది. ముందు బాగ్రతపడినను దంగాళి గాలిలో నిలువలేకపోయింది. పిమ్మట ఆస్పత్రియను జమీని, బంగాలీమీదావావిటలను తనయొడలోనికి ఎక్కించుకొనినది. రేవుఅధికారుల ఉత్తరువుప్రకారము కిరీసులు కొలంబోలోనుంచబడిరి. దీనివలన 18, దీనిమీద 18 కలాను లుండిరి. ఇది 18 1 శేటిట్యూములొందుగినది. ఆంధ్రచేత 13-వ సంఖ్య దీనికి అనుంగ శిరూచకముగ పరిణమించినదని భావించుచున్నారు.

అలహాబాదు

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము.

అలహాబాదు మే 25:—హిందూ విశ్వవిద్యాలయపు నలు కమిటీవారు ప్రస్తుతము సిమ్లాలోనున్నారు. వీరు విశ్వ విద్యాలయపు నిబంధనలను గురించి, విద్యాభివృద్ధిలో చర్చించుచున్నారు.

కాలమానము

సిమ్లా మే 26:—అస్సాములో వర్షము కురియుచు నేయున్నది. ద్వీపకల్పముయొక్క దక్షిణభాగమునకొద్దిగపడి నట్లుకూడ దెలియుచున్నది మయోమ్యూలో 8, చిరపుంజిలో 22, సీల్ భాగులో 6, గోవాలో 2, జురైహారిలో నుంగు లూరులో 8, నేలములో 2, దుక్కులు పడినవి.

నూచన:—వీహారురాష్ట్రమునకు వర్షము వ్యాపించును.

TELEGRAMS.

The Jhang Dacoity Case.

LAHORE, May 24.

In the Jhang dacoity case 140 accused were sent up for trial under Section 395 I. P. C. before Mr. Dobson, I. C. S., the Special Magistrate, Jhang. There were no less than 121 witnesses in the case, for prosecution and for defence. The hearing lasted till the 3rd May and judgment was delivered on the 20th. Eleven accused including Fir Baksh Lamberdar of Nekokarn, who was a ringleader have been sentenced to seven years transportation, one to six years rigorous imprisonment, 62 to five years rigorous imprisonment, one to four years rigorous imprisonment, two to three years rigorous imprisonment and four to two years rigorous imprisonment. Fifty eight accused were acquitted.

Accused Sentenced in Jhuggiwalla Case.

MULTAN, May 24.

In Jhuggiwalla case the Special Tribunal has sentenced seven accused to ten years transportation one to two years rigorous, and acquitted two.

Basti Naurang case with eleven accused was taken up to-day.

BURMA.

S. S. 'Bharata' Returns Back.

Owing to an Accident.

RANGOON, May 25.

The S. S. "Bharata" which left here on May 16 for Penang with mails, cargo and passengers was towed back into port to-day having met with an accident at sea on the 18th day. Her low pressure shank broke and she had to anchor. The S. S. "Bala" picked up the "Bharata" and towed her into port. All on board were well.

UNITED PROVINCES.

Empire Day Celebrations at Lucknow.

LUCKNOW, May 25.

On the Empire Day Messrs. Basted Lal and Ehtisham Ali gave a successful evening party to Colonel Hon. Brodrick, Officers and men of the 5th Battalion, Queens Regiment. Col. Brodrick expressed deep gratitude for the entertainment which he realised had been prompted by feeling of affection. He said that the regiment would have very pleasant recollections of their stay.

The Benares Hindu University.

ALLAHABAD, May 25.

The Sub-Committee of the Benares Hindu University are now at Simla discussing informally the regulations of the University with the Education Department.

The Bank of Upper India.

Discussion in the High Court.

Voluntary Liquidation Suggested.

ALLAHABAD, May 24.

At the Allahabad High Court to-day before Mr. Justice Tudball the scheme of the reconstruction of the Bank of Upper India approved of at the meeting of creditors held at Meerut under the direction of the Court, came up for sanction. Mr. O'Connor appeared in support of the scheme, and Dr. Tej Bahadur Sapru and others representing various creditors to oppose it. Mr. O'Connor said that credits representing seventy lakhs twenty two thousand rupees were in favour of the schemes while those representing four lakhs sixty one thousand were against it. These figures represented 1741 persons for and only 49 against it. His Lordship remarked that "Prima facie" the Court was bound to uphold the scheme as the majority of creditors approved of it and the court must place great weight on this fact. Dr. Sapru in opposing the scheme referred to Section 153 of the Indian Companies Act and submitted that in spite of the over-whelming majority in favour of the scheme the Court was not bound to sanction it. The Court had to be satisfied that it was a reasonable scheme and sufficiently protected the interests of the minority. It was a matter of indiscretion that the scheme proposed to pay the floating depositors within two years and fixed depositors had the option of taking preference shares or debentures redeemable after ten years. The appointment of trustees was of no value and the scheme was impracticable. The auditors had reported that there was no formal valuation of certain securities amounting to twenty eight and half lakhs except the assurance of directors that the security was ample. Dr. Sapru, therefore suggested voluntary liquidation under supervision of the Court as best in the interest of the creditors.

Statement of Valuation of 28½ Lakhs Securities Wanted.

Mr. Nehalchand speaking for the floating depositors said that they should be paid up at once as the scheme did not bind them. Mr. Sapru questioned whether the creditors were properly consulted. His Lordship said that the only point not clear was the valuation of securities for 28½ lakhs, and it would make material difference if valuation was wrong. If the assets were found to be less the scheme could not be approved or if valuation was found to be correct there was possibility of the scheme going through, but not otherwise. His Lordship therefore ordered Mr. O'Connor to furnish a statement showing the valuation of securities for 28½ lakhs referred to and fixed the 2nd June for further hearing.

SIND.

Empire Day at Karachi.

KARACHI, May 25.

Ten thousand people of all classes participated in the Empire Day celebrations in Karachi last evening in the gardens surrounding the Statue of Queen Victoria (Censored.)

TELEGRAMS.

SOUTH INDIA.

Enemy Subjects in the Mysore State.

BANGALORE, May 25.

A public meeting is contemplated at an early date to urge the Government to intern all enemy subjects still residing in Bangalore and the Mysore State. The initiative will probably be taken by the local Retepayers Association. (Censored.)

Observance of Empire Day.

BANGALORE, May 24.

Empire Day was observed by the Boy Scouts' this evening at the Victoria Statue, on the pedestal of which, in the presence of a very large gathering, they placed wreaths "To glorious memory of horses who have fallen for the Empire," while bugles sounded the last post with muffled drums. A special token in the shape of a large anchor was placed in memory of those who have fallen in the Navy, and another in the form of a life buoy inscribed with the signal "Gone home" in memory of Boy Scouts heroes. Several hymns were sung to band accompaniment, and addresses were delivered by Rev. Dr. Borlase, Chaplain of St. Mark's and Colonel A. S. Arnold, temporarily commanding Bangalore, on the unusual significance of the day.

Dr. Borlase said that it was thought by some, specially by our foes, that the ancient qualities of our race were extinct. Instead, the ancient fire but slumbered. Empire Day came this year with a great appeal that we also prove ourselves worthy.

Colonel Arnold concluded a stirring speech by quoting Shakespeare "Come the four quarters of the world in arms" etc.

Weather Report.

SIMLA, May 25.

Rainfall continues in Assam. A few falls are reported from the south of the Peninsula. Chief amounts are:—Maymyo 1½ Cherrapunji 11, Silchar 3, Gauhati 1 Jaipal-guri, Mangalore 1½ Salem 1.

FORECAST:—Extension of rainfall in Behar.

LATEST TELEGRAMS.

[REUTER.]

Casualty List.

LONDON, May 25.

To day's lists of casualties contain names of eight Canadians killed and thirty three wounded four missing and four suffering from gas poisoning. Mediterranean lists contain sixty Australians killed and twenty two wounded.

The German Reply to the U. S.

LONDON, May 25.

AMSTERDAM.—Italy's joining the Allies has caused marked change in the attitude of Germany towards the American note. Germany has now asked for delay before replying and it is understood that she is willing to grant concessions in order to conciliate the United States and avoid trouble.

M. Sazonoff Interviewed.

LONDON, May 25.

PETROGRAD.—Interviewed by Reuter's representative M. Sazonoff, the Russian Foreign Minister, said he thought that the entry of Italy would very much shorten the war. He significantly pointed out that there had been attempts to make separate peace with Russia not only by Austria. Attempts had failed. Such peace was absolutely impossible.

కాకినాడ వార్తలు.

స్వకీయ విశేషములు.

కాకినాడ: మే 22:—విద్యుత్ మాజీల్లకల్లెరు గారకు మే॥ ఎల్విక్ దొర గారు సెలవుపైకి ఇంగ్లండునుండి వెళ్లుదురనియు నారికి బహు బుగ మే॥ మోయిరు దొర గారు వత్తురనియు వినుచున్నాము. పండిత నాగేశ్వర గారు పంతులుగారు సెలవునందుండి తిరిగిచ్చి ప్రజల వార్తలను కొనిరి. న॥ సెట్టిం రామమూర్తి నాయుడుగారు ప్రవీణత సెలవుననుండి తిరిగివచ్చుచున్నాడు. మ॥ వింజయ్యారెడ్డిగారు ఎం. ఏ. గారికి డిప్యూటీ కలెక్టరు పని భాయయ్యనందును మ॥ ఆదుర్తి సత్తెన్న పంతులుగారికి రు. 1500 తహశీలుదారి యుద్వోగమును, పేతుమసేను సాహెబుగారికి రు. 1500 డిప్యూటీ తహశీలుదారియును, పత్తి రామచంద్రరావుపంతులుగారికి రు. 1250 డిప్యూటీ తహశీలును మ॥ పంగ నాయులు రామరావు గారికివిజిల్ హెడ్ కలెక్టరు పనియుభాయయ్యును.

పదవ మునిగిపోవుట.

అమలాపురం తాలూకాలోని క్రొత్తలంక గ్రామము నుండి పదకొండుగురు శ్రీ పురుషులు బ్రాహ్మణులు భావ్యిలి పెండ్లి కేసుటకు బయలుదేరి యున్నప్పుడే గోదావరి

నదిలోను సారస్వతీ నదీనామక కచ్చుమండ గాలిపెట్టు నచ్చినావ 18 లేదని మునిగిపోయెను. పదవనాంధ్ర ముగ్గురిలో నొకడును, పెండ్లివారిలో నొకగురు శ్రీలు ఇద్దరు పురుషులును స్వతీవోందిరి. వారిద్దరు రు. 8000 బిలువగల సొమ్ములుండెను. శవములు కొన్ని దొరకెను. మిగిలినవిదొరకు కోరించుచున్నారు.

మృతిసమాచారము.

విద్యుత్ డిపార్టుమెంటులోని రు. 200 లక్షల వరకు పనిచేసిన మృతిసమాచారము బిల్లుకల్లెరులు నాడ్ల బంధువులు మొదలగువారిద్దరు ఆస్తికామియు మొదలగు వారి నంగీకరించి, రాకృతరావును తప్పించుట కికినాడ మృతిసమాచారము కోరినవారికి గవర్నమెంటు వారు రంగీకరింపలేదు. మాచిఫ్ కాంటన్ యిక్ సెక్రెటరు మరాఠాల్ అయ్యగారి ఆమ్రుతరావుపంతులుగారు పాశ్చాత్యసింధుకాశాలోని బాప్రా డిప్యూటీ కలెక్టరుగా పనిచేయుచున్నప్పుడు నియమింపబడిరి. నెలా ధిమలాపుర వారచటకుబోయరు. మాజీల్లకల్లెరు మే॥ ఎల్విక్ దొరగారు ఆమ్రుతరావుగారికి చక్కని స్ట్రీఫ్ కెట్టుచిచ్చినారని కాకినాడ వాస్తవ్యుడగు చుట్టలబాబుకడిదివరకే, బాప్రాలో కాక్రడగున్నాడు. ఆమ్రుతరావుగారి వైద్యసాహసములు జ్ఞాపకాశ్రములు.

మోటారుబండ్లు.

ఈ జిల్లాలో నకులాల ప్రదేశములందు రహదారికి మోటారుబండ్లును వడించుటకు లెంపుకూడదుండి యొకరు చుట్టుంచుచున్నారు. సామన్యము జగ్గంపేటగోడ్డు, కాకినాడ కోటిఫలిర్ పుల్లి, పాశ్చరపూడి రాజ్ లిల్ గోడ్డు పయననీ బండ్లును వడించిన వారు ముగ్గురు మహారాష్ట్రులు, ప్రజలకు సదుపాయము కలుగును. కాకినాడ కోటిఫలిర్ గోడ్డునకడ్డముగ వచ్చు కాలువలపై కట్టబడి యున్నవనం తెనలు 4 కజముల వెలయు లేనందున, ఎడ్లబండ్లకే కట్టముగనున్నది. దీనిని కట్టి రాచేరుట యాకత్తుకమని గోదావరిజిల్లా సంఘమువారు తొలగింపజేయవలెననియిచ్చిరి; జిల్లాబోర్డువారంగీకరించిరి. ఒక్క వంశము విప్పి తిరిగి కట్టబడలేదు. జిల్లాబోర్డు ఇంజనీరింగు ఎన్జిన్ డిప్యూటీమెంటువారి యడ్లములు లేకున్నయెడల మోగ బండ్లలాభము ప్రయాణికులకు తేవరగలదు.

తాలూకాబోర్డు.

మేనెల కాకినాడ తాలూకాబోర్డు మీటింగు తునిచుకాముగా నేడు జరుగును.

పితాపురము విషము నేరము.

పితాపురము కోటలో పాలలో విషము కలిపినట్లు లనుమానించబడి లేదని ఫిర్యాదును వేసినజిల్లాకు ముచ్చటకు ముచ్చటగా రంగీకరింపకమున దారి విచారణ హెడ్డు క్యాప్టరు డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట నిన్నటిదినున నారంభమయ్యెను. ఫిర్యాదీశుడును 6 గురు సాక్షులు విచారింపబడిరి. అంకొకరు పితాపురము రాజుగారు.

ఎంపలు.

ఇచ్చట ఎండవేడియి చెప్పవలసిగవచ్చును. పెండ్లిండ్ల వేడిమియు ఈసమయముననున్నది. రాత్రులు ఉక్కుచేతను బాజాల చప్పడుచేతను మక్కల యార్చులచేతను నిద్రకు చాల భంగము కలుగుచున్నది. ఫిల్లరు చెరువుల మరమ్మతులో కొంచెము లోపము జరిగినందున వాతావృత నాలుగు దినములు మంచినీటి కిడట నిల్పించి రాగలదని భయపడుచున్నాడు.

పుని వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషములందుండి)

కాలసిద్ధి.

తుని మా 21-15 లేదని ఎండలు అతి శీతముగ నున్నది. వారము దినములకుండి వరగాలిచే నవ్వోగ్రాత్రములు ఒక్కరితిగానుండి ప్రజలకు మిక్కిలమిక్కిల బాధలుగు చున్నది.

టీపాక్టీ.

ఈమధ్య బడిలి అయిన నలుపుతిసిస్టులు సర్దుకు ఉలగ నాథ మొదలయ్యారుగారిని గౌరవించుటకై మాపురపాఠులు పిల్చియూనియేను పేతుమన సంధాకాగోగలని మొదలయ్యారు గారు చేసినవనిని కొందఱుడును కొకమెడలు బహుమతివేసి చక్కనియెడలగునూడ నొకటి జ్ఞాపకార్థమై యిచ్చిరి. ఆ సందర్భమున కొండపల్లి జగన్నాథరావుగారు కొన్ని పద్యముల రచించి మనోహరముగ జదిపిరి.

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

POLITICAL SITUATION.

The Cabinet.

Mr. Redmond and Sir Edward Carson.

LONDON, May 25.

There appears to be a unanimous hope that Mr. Redmond will be persuaded to join the Cabinet, which will include Sir Edward Carson.

Mr. Churchill.

The "Times" states that Mr. Churchill will remain in the Cabinet.

The New Cabinet.

ALLAHABAD, May 25.

The following are the "Pioneer's" special cables from London:

The "Times" Parliamentary correspondent gives the following as certain to join the new Cabinet: Liberals—Mr. Asquith, Sir E. Grey, Mr. Lloyd George, Lord Crewe, Mr. McKenna, and Sir J. Simon. Non-party—Lord Kitchener. Unionists—Lord Lansdowne, Mr. Bonar Law, Mr. Balfour, Mr. Austen Chamberlain. Lord Curzon, Sir E. Carson, Labourite, Mr. Arthur Henderson.

Germans Using Incendiary Bullets.

LAHORE, May 25.

The "C. and M. Gazette" cables:—London 24th May. The eye-witness with the British Headquarters states that the uniforms of some of the British troops hit by the German rifle fire were recently observed to be alight. It is supposed that the enemy used incendiary bullets. The bodies recovered were found to be charred.

British Lose no Ground.

Italy's Joining received with Great Joy.

LONDON, May 25.

Reuter's correspondent at the British Headquarters says that the British have now lost no ground despite a gas attack in the region of Ypres. News of Italy's joining the Allies has been received with intense enthusiasm throughout the army.

Uniforms of the Strikers.

LONDON, May 24.

The County Council notifies that strikers eligible for military and naval service must return their uniforms. Older men are invited to fill their places.

Imprisoned British Officers in Germany Kept on Soldiers' Rations.

LONDON, May 25.

The Foreign Office has been informed that thirty-nine British officers imprisoned in Germany in retaliation for treatment of submarine prisoners in England have been placed on soldiers' rations.

Football Match at the Head Quarters.

LONDON, May 25.

Reuter's correspondent at Headquarters says that the football match on the 22nd May between the third Skinners Horse and the eighteenth Bengal Lancers amidst thunder of guns few miles off excited keen interest. Officers and men played and the Indian forces among the spectators applauded keenly. The Indian troopers displayed remarkable aptitude at the game.

Sir Edgar Speyer.

Letter from the Premier.

LONDON, May 25.

Mr. Asquith has sent a letter to Sir Edgar Speyer, expressing sympathy and indignation on the baseless and malignant imputations on his loyalty. The Premier says that the King is not prepared to take any steps regarding the marks of distinction conferred on Sir Edgar Speyer.

Delivery of the Bombay Mail in London.

LONDON, May 24.

The mail which left Bombay on the 1st May was delivered in London to-day. (Censored.)

The Train Disaster.

Signallman the Cause of it.

LONDON, May 25.

At an inquiry into the Carlisle Train Accident the signallman referring to the local train which was switched on to the track on which the troop train was running and left there tragically admitted "I quite forgot."

FRANCE.

A Paris Bulletin.

LONDON, May 25.

PARIS.—A communique says:—We stopped short the German attack on Longemarek, Ypres road. We repulsed two German attacks northward of Aflair and four northward of Neuville later by our artillery. The enemy's losses are heavy.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

Russian Offensive in Eastern Galicia.
(Villages Recaptured.)

LONDON, May 25.

PETROGRAD.—An official statement says that the Russian counter-attacks have forced the enemy to act on the defensive along almost the whole Galician front. The Russians captured several villages on the left bank of the Dniester on Sunday taking 2,200 prisoners and several dozen mitrailleuses.

TURKEY.

DARDANELLES.

Furious Turkish Attack.

Repulsed by the British.

LONDON, May 25.

PARIS.—It is officially announced that two Turkish divisions, commanded by General Liman von Sanders, made a furious attack on the British near Kabatepeh but were repulsed.

French Progress in South Gallipoli.

The French in southern Gallipoli, who are in some places only a few yards from the Turkish trenches, have made substantial progress in spite of the enemy's strong defences.

Desertion of Turkish Soldiers.

Refugees on British Warships.

LONDON, May 25.

ATHENS.—Five hundred Turkish soldiers, with their officers, have deserted from the garrison of Smyrna and taken refuge on British Warships in the Gulf.

ITALY.

An Italian Communique.

LONDON, May 25.

ROME.—A communique says:—On the frontier at Carnea Austrian artillery bombarded our positions unsuccessfully. Our artillery then cannonaded the enemy's gun positions. We advanced everywhere along the frontier in the region of Friuli into the enemy's territory encountering feeble resistance. We occupied Caporetta, Cormons, Versa, Carignano, Terzo and the heights between Udine and Isonzo. The enemy retreated destroying bridges and burning houses.

Enemy's Vessels to be Returned.

LONDON, May 25.

Reuter telegraphs from Rome that it is announced that, in accordance with the Hague Convention, enemy merchantmen will be returned on the conclusion of peace.

Ambassadors Leave Rome.

The German, Austrian, Bavarian, and Prussian Ambassadors and Ministers at the Quirinal and the Vatican have left Rome.

Swiss Neutrality to be Observed.

BERNE:—Italy, Austria and Germany announce that they will rigorously observe Swiss neutrality.

The Entente Becoming Quadruple.

ALLAHABAD, May 25.

Mr. Donohoe from Rome writes to the "Chronicle" as follows:—After the Austro-German Ambassadors had paid farewell calls yesterday Signor Sonnino received the Entente Ambassadors and the Entente became quadruple. The Policy of active co-operation economic, naval, and military was settled signed and sealed.

The Italian Generalissimo Leaves for the Front

LONDON, May 15.

Rome.—Count Cadorna the Italian Generalissimo started at midnight for the front. The Duke of Aosta and other Savoy Princes are preparing to join the army.

GREECE.

The King of Greece.

Out of Danger.

LONDON, May 25.

ATHENS.—The King is out of danger.

CHINA.

Chino-Japanese Treaty Signed.

LONDON, May 25.

PETROGRAD.—The Chino-Japanese treaty has been signed.

GERMANY.

The Kaiser.

Proceeding to Italian Front.

LONDON, May 25.

The Kaiser has left Galicia for the West. It is believed that he is going to the Italian front.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

Declaration of War by Italy.

SIMLA, May 25.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State dated the 24th May:—It is officially announced that Italy has declared war against Austria. A Berlin official telegram alludes to the provocative attack of Italy on Austria and her desertion to the enemy's camp and says the German Ambassador at Rome Prince Bulow has received instructions to leave conjointly with the Austrian (Austro-Hungarian) Ambassador. A general mobilisation of the Italian army and Navy has been ordered. This decree has given rise to an enthusiastic demonstration and an admirable feature of the situation in Italy is said to be the resolute calm of the people.

The Battle of Galicia.

The battle in Galicia spoken of as the greatest battle in history, remains undecided but progress of Austro-Germans has been stayed. A Russian Official communique speaks of the enemy's thrust showing some signs of weakening in several sectors and adopting a defensive attitude and their artillery being less prodigal of ammunition, the Russians have assumed the offensive and carried villages on the left bank of the Lower San and in the region where the Germans succeeded in crossing the right bank of the San the Russians have retaken a village. On the other hand fierce fighting is taking place in Hassakow which is only 10 miles from Przemyel on the east. In the region of Stry and in other parts there has been several isolated fighting. In the Baltic province the Russians continued to press the Germans to the west of Shavil. The Germans are now using poisonous gas on the eastern front also.

The Battle in the West.

On the western front stubborn fighting continues. The British have made progress to the east of Festbort and repulsed a strong attack to the north of La Bassée inflicting severe loss on the enemy and the French have progressed still further beyond Lorette.

Battle near Dardanelles.

In Gallipoli on the 19th May the French forces consolidated a new position. On the night of the 18th May and on 19th May the Turks made determined attacks against the Australian and New Zealand Corps which were all repulsed with heavy loss.

CALCUTTA.

Closing of the Adriatic.

CALCUTTA, May 25.

Shipping Firms have been advised that the Adriatic is now closed and vessels for Venice must proceed to Genoa.

A Sympathetic Telegram from the Viceroy.
Re the loss of the "Bengalee".

DARJEELING, May 25.

Lord Carmichael has received a telegram from the Viceroy expressing profound regret at the sinking of the "Bengalee" and hoping it may be possible to employ ambulance staff in another manner.

The Loss of the "Bengalee."

The Unfortunate Number 13.

TINNEVELLY, May 26.

Further details received from Colombo regarding the foundering of the Hospital Ship "Bengalee" show that from the time the flat entered the Bay of Bengal she encountered bad weather necessitating the frequent stopping of the engine. Despite precautions the "Bengalee" was not able to stand the weather, and Captain Elliot of the "Sikh" which was towing the flat to Colombo was obliged to transfer the crew of the "Bengalee" on board his ship at great personal inconvenience. The crew is now detained at Colombo by order of the Port authorities. A curious circumstance in connection with the wreck of the "Bengalee" is the fact that the unlucky number 13 was associated with it in a number of ways. The flat's number was 13 her crew totalled 13 and she foundered in Latitude 13.

PUNJAB.

A Meeting of the Punjab Press Association.

LAHORE, May 24.

At a well-attended meeting of the Punjab Press Association held here on Sunday last under the presidency of Mr. Barkat Ali Khan, Editor of the "Observer" resolutions were passed repudiating the insinuations against the "Hindustan" and other vernacular newspapers in the statements made before the special Tribunal, Multan, and emphasising the services of the Vernacular Press including the "Hindustan" in preventing circulation of unfounded rumours and absurd gossip and suggesting that a deputation of journalists should wait upon the Lieutenant-Governor to represent the grievances of the Vernacular Press whose motives were often misrepresented. Another resolution respectfully drew the attention of His Excellency the Viceroy to the suggestion of the "Daily Telegraph", Lucknow for the removal of Mr. Mahomed Ali of the "Comrade" to some hill station on account of his ill-health.

జాబులు

విలేఖకులకు ప్రకటన.

తాలూకా వాసి, కాలం తప్పింది.

ఒక వెళ్ళిపోయి, ఒక యోగి, ఒక దేశాధిపతి, పురవాసి, చారికలు, పురవాసి, ప్రకటనలను చదివి చూస్తూ ఒకటిన్నరేమయి సంతకములేదు. ఒకానొక దేశాధిపతి, ఇదేవ్యాసము కడవి 18 వ లేదని ప్రకటించుకొన్నాడు.

ప్రేమ పుణ్యవాహము

అయ్యా, గోపాలపుర గ్రామమున ౧౨-౧౧-౧౯౧౯ లేదని ఒక ప్రేమ పుణ్యవాహము జరిగింది. ఇప్పుడు ఈ జిల్లా టెక్నాలిగ్రామపు బోర్డు పాఠశాలలో పుణ్యవాహములు గానూ బ్రహ్మ శ్రీ గోదా నూర్యవారాయణ గారి పుత్రిక, శ్రీమతి కామేశ్వ రమ్మ. వీరు వైదికలోకా వేదికాధిపతులు. ఈ వైదికవాహము రాలు. ఈ వైదిక ౧౦-వ సంవత్సర వివాహమున కొలదికనూ లకే భర్తగతించెను. ఇప్పుడామెకు ౧౮ సంవత్సరములు. వరుడు సీతమ్మ అశ్వమేళ గుమాస్తాగానున్న మ-రా-శ్రీ అధికార్ణ జగన్నాథం పంతులుగారు. వీరు కూడా శాఖ వైది కులే వీరికి వయస్సు ౨౮ సంవత్సరము. గత సంవత్సరము వీరికి కళ్యాణ భాగము కలిగింది. వధూవరులకు సభ్యులకు తల్లిదండ్రులు, ఆస్తుదమ్మలు, తోబుట్టువులు, ఆత్మబంధువులు అనేకులు కలరు. వివాహమున మా గ్రామములోనుండు బ్రాహ్మణ కుటుంబములు ప్రేమ పుణ్యము యావన్నెయిండు, అందరు వ్యా గియులు, వర్తకులు వగైరాలును, ఇంతేగాక బరంపురము నం చి వీధులకు, ఉద్యోగియులును, కాలేజి యాచార్యులును కూడా వాటినిము విచ్చేరిరి. బ్రాహ్మణులు యావన్నెంధి యు ఆశీర్వాదించి, ఫలప్రదానములు, కన్యాకరణములు పుచ్చు కొని వివాహము అతి జగ్రదముగా జరిపిరి.

సోంభాట్ల వెంకయ్య.

II

ఒక నిజాపన

అయ్యా, దత్తమండలమున ఇంకను కండ్లు దెవలేదు కంభ కర్ణుడైన నిద్రమేల్కొనెనని వింటిమిగాని ఈ దత్తమండల మునా ఎప్పుడు నిద్రమేల్కొనెనో ఏరాజ్యతంత్ర నిపు యును ఏ జ్యోతిష్కుడును జెప్పజాలరు. వేయిమూల లే? మొన్న నింకి న్రాసు కరణాళి భస్మలతో జయప్రథము గా రెండుకోట్ల దేబ్బడితల యాంధ్రులక్షయన జగినయా త్మరీయాంధ్ర మహాబాహుదేవ ప్రమాణము. నిజాము రాష్ట్ర మునండి యేమి, బీగానండి యేమి, ఆంధ్రమండలము నండి యేమి పడువైకుంఠం ప్రభావతీధిరులు మాత్రమేనా పరాము యై ఒక్క యాద్యమునో ఒక్క యాద్యముతో నూత నావేళువారు యేమి "ప్రత్యేక రాష్ట్రము కావలెక! కావలెక!" అని ఘోషించుచుండ నూ దత్తమండల వాయ కులు, నాయకాశ్రమములు నిద్రాదేవతను నీవెందుచున్నారు. ఈ విషయమున దత్తమండలమున దేశమాతకు దత్తపుత్రు లు నూనెడియూదరణమును గౌరవమును జూపించుచున్నారు. అని వ్రాయుట అతిశయోక్తి కానేరదు. సోదరులారా! కొన్ని శతాబ్దముల నెకక మరాటీవోపుమిగాంధ్రు వారి మనోరథమును దీర్చుకొనుటకై నీసమను కరగించి చెవులలో పోనెడివారు అని విని యున్నామకదా! అని యెటులుండెను ప్రస్తుతము ఏమహా పుణ్యమైనది మాదత్తమండలము వారిమనస్సునందు నూతనావేళువు కరగించిపోసి నాటుకొనుటలు చేయ ప్రార్థించెను

మూడవ.

III

ఆంధ్రవిద్యాభి సభా కార్యదర్శి గారికి

అయ్యా, నిన్నటిదినము ఆంధ్ర దినపత్రికయందు, ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభా కార్యక్రమము ప్రయంపం బడినది. ఆ విషయము లలోగల సంవత్సరముల త్వరగా తీర్చెదరుగాక. 1. "ఆంధ్రదేశమున సర్వవిద్యార్థులకు నియ్యది సం బంధించి యున్నది."

ఆంధ్రదేశములందు గల సర్వ విద్యార్థులకు యం దలి ఆంధ్రవిద్యార్థుల సంఘతి ఏమి? చెప్పితిరి ఆంధ్రదేశము లోనిదేనా? అవునుగాక కలకత్తా, అలహాబాద్, బొంబయి యందు ఆంధ్రవిద్యార్థులు చదువుకొనుచున్నారు. కాన రా వీరి కలుగునా? సర్వవిద్యార్థుల లని వ్రాసివారు. కొన్ని విద్యార్థులకు ఆంధ్రదేశములలోగలవు. ఆంధ్రవిద్యార్థు లు అక్కడ విద్యనభ్యసించుచున్నారే, మీ ఆంధ్రవిద్యార్థి మహాసభకును వారికిని సంబంధ ముండునా లేదా?

2. "రాజకీయ విషయములు గాని, ప్రస్తుత మేర్పాటు లోనున్న విద్యార్థిభావములు గాని యీ విద్యార్థి సభకు జర్యవీయాంశములు కా" ని వ్రాసివారు.

రాజకీయ విషయములు విద్యార్థులక్కర్తలేదు సరే. విద్యార్థిభావములు, విద్యార్థుల కేటయవసరము లేదా నాకు తోచుచున్నది. చదువుకొనెడి వారము మనము. విద్యభ్యసించు చు విద్యా విధానములయందుండెడి లోపములను మనమతోచిన మట్టుకు వాడుచుట గొప్ప తత్వజ్ఞమయి యుండునా?

IV

శ్రీకృష్ణ దేవరాయ గ్రంథాంధా గారము, బారువ అయ్యా

శ్రీకృష్ణ దేవరాయ గ్రంథాంధా గారముయొక్క ప్రథ మసాంత్వరీకృష్ణసభ మేనెల తే 18 ది మంగళవారం సాయంకాలం 4 గంటలకు మాల్వా దారిభవనమున బ్రహ్మ శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి యాధిపత్యము క్రింద జయప్రథమగజయపడినది. సభ్యులవరంపురం, ఇచ్చా పురం, విజయనగరం, మందస, సోంపేట గ్రామములనుండి సుమారు 50 మంది భాషాభిమానులు, యోగిశ్రీనివాస శాస్త్రి గారును విచ్చేరిరి. సంఘమువారిచే భోజనసదుపాయములు బాగాగజయపడినవి. సంఘసభ్యులును, గ్రామాంతరములనుండి వచ్చిన సభ్యులును, అధ్యక్షునితో స్రావుపోటా గ్రాఫ్తీయుం చిరి. సభకు ముట్టుట గ్రామములనుండి సుమారు 2౦౦ మంది హాజరయిరి.

సభాప్రారంభమున యోగిశ్రీనివాస శాస్త్రి గారు దైవ ప్రార్థన చేసిరి. భోగరాజుజీవారాయణమూర్తి గారును, పసు మర్తికృష్ణమూర్తి గారును స్వాగతపద్యములను చదివిరి. తదుపరి భాగవతుల నరసింహంగారు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల వారణదీప మును, భాండవల్లి నరసింహంగారు పల్లెటూర్ విద్యార్థిని సూర్యులు బాగుగ నపవాదములను చదివి సభ్యుల కృతజ్ఞ తితు బ్రాశుర్యంబు. తరువాత కావ్యదర్శి తిల్లి బలరామయ్య గారు గతసంవత్సరపు రిపోర్టును చదివిరి.

అం. 58 చందాదారుక, 682 గ్రంథములను, రు 112-6-8 లు విలువయును, బీదవిద్యార్థులకై రాత్రి బడిసాపిం పబడియున్నది. పరీక్షలో కృతార్థులయిన బాలకుల బాలిక లకు అగ్రాసవాధిపతిగారిచే బహుమతి గ్రంథములు పంచి బెట్టబడెను.

తదుపరి అగ్రాసవాధిపతి గారు లేచి మృదు మధుగ వాక్కులతో శ్రీకృష్ణ దేవరాయల చరిత్రను జెప్పియట్టివి సార్వభౌముల హుమను గ్రంథాంధా గారములకు శ్రేయ స్కరిమని నడిపిరి. విద్యార్థిని సూర్యులు, భాండాగార ముల యావత్సకత యని ప్రజల కుపయోగబడు మాధ్యమము సూర్యులు గ్రీ ప్రజలవృద్ధులను తొమ్మిట్లుగరె తు గంటల సేపు సమాజానంద వ్యాధిగారితో చక్కగ నభ్యసించిది. సభ 1 గంటలకు ముగిసెను.

మరునాడు తే 19 ది బుధవారం ఉదయంసానుంకా లం యోగిశ్రీనివాస శాస్త్రి గారు భాండాగార మంరమున రెండు ఉపవాసముల నిచ్చిరి. అందు, మతము, భక్తి, శ్రీ విద్య, భాండాగారోపయోగముల సూర్యులు యుపదేశించి జతులకు భక్తిసమము, జ్ఞానోపదేశములు గలుగజేసిరి.

తిల్లి బలరామయ్య, కావ్యదర్శి. హాని లేదు. నిశ్చయము. గుణము కలిగితిరును.

అన్ని విధములకు కువ్వవ్యాసము, మూలకంకలు, మేనా రణములు, పుండుమున్న గునవి యన్నియును 4 వారములలోనే వదిలిపోవును. వారముకోజులకు సరిపడునందు కెల రు 5-0-0 రెండుకోజులకు సరిపడునందు ఉచితముగ పరీక్షనిమిత్తము పంపబడును కలయువారిటుల వ్రాయవలెను.

డాక్టరు ఉమాకాంత హజరీ, బ్లడ్ స్పెషలిస్టు, 164/1 మాణిక్వోలాస్ట్రీటు, (వీరవశ్యస్థాన) కలకత్తా. Dr. Umakanta Hazari Blood Specialist 164-1 Manicktola Street, (Beacon Square) CALCUTTA

శ్రీమదాంధ్ర ప్రహేంద పురాణము.

[పద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణము లలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందని? ఏయేసమయ ముల నెట్టి పరిణామములకు బొందినది? మనుజులస్థితి మొదట నెట్లుండె? కలభద్రములేకలిగె? భర్తయు లెప్పుడెట్లు మార్పు నొందె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాత్రా? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యందు సుప్రముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రలు లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు. బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సీరపతిని విషయము లింద నేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నారు. శ్రీలింగుల నులభము మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిందు క్యాలోలో టైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు కెల 4-0-0 అత్తు త్తము ప్రతి 5-0-0 కర్పులు కేతే. కలయువారి చిరునామాక వ్రాయవచ్చును. (4-12-14) జనమంచి శేషాదిత్యరెడ్డి, రేలుగుపండితుడు, ముగ్గునిసెట్ వైద్యులు, కడప.

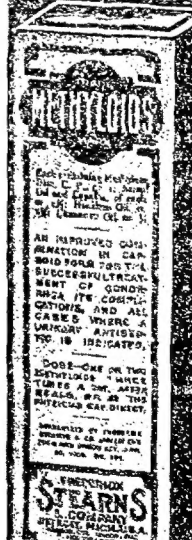

కంతమును బాగుచేసి ఉచ్చాసమున మహాసర గలి గించును. సౌఖ్యమును పొచ్చించును. రుచిని గలిగించును. స్వగమను గట్టముగాను పొచ్చునూ గలదిగాను జేయును. సాతకులకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము. తాంబూలముతో దీసికొనిన మిక్కిలి ఉచించును. గొంతులలో చల్లగజేయును. అజీర్ణమునకు ఆరవికిని మంచి మందు. ముట్టకాల్చి వెటకే ఉపయోగించివెట్టున ఉచ్చాస ములను చూపన గలిగించును. 3 అజాయి చామిల్లెం పంపింప నొక పాకెట్టు మాత్రము పంపబడెను. అది బహువిధములు రాగలదు. ముగిరి పాకెట్టు అర్థదా పోవేకస్తాపు యాక్రందినానికి పంపిక పంపబడెను.

ముల్లరు ఫిప్పు 21 సుంకురామ శ్రీవల్లి, మదరాసు.

పచ్చకమ్మరము	కెల	కులం 1-కి	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2-0-0
గోగోజము	"	"	5-8-0
కన్నురి	"	"	30-0-0

అచ్చాంజనం దీసా 6, ఇంటి వెట్టివీడి, ముగిరాను.

METHYLOIDS
A speedy and reliable cure for gonorrhea. Far superior to injections. Cause no pain or stricture. Promptly check the discharge. Absolutely Safe Convenient to carry-Easy to take. Be sure you get
METHYLOIDS

Zymole Trokeys
"Antiseptic Throat Pastilles"
A novel and harmless treatment for common affections of the Throat and Bronchial Tubes, such as Coughs, Hoarseness, Tickling or Huskiness, Also purify the breath. Ask your Chemist for
Zymole Trokeys

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన మందు.

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0.8-0 అణాలు మాత్రమే.

శలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు

నొప్పులు, కీళ్ల పొట్టు, పక్షవాతము, వాపులు,

గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి

అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి

లోకలి నొప్పులు పలుతము పోగలవు.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభావచీటి చూచికొనిన మోక్షము గలుగజే.

అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫెరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబు సెట్టి వీధి, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరిల్లా

ఇది శివామండలములో నెత్తురుగడ్డలను మరియు కకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ల పొట్టు, పాత వాయువు పొట్టు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికంటే వలకు పట్టినదిగించును. నెత్తురును కుద్దిపించి కృత్రిమమును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన పోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుప్టుకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతముధువల్లి (తాగు బడు మందు) నాగవల్లిపై లము నైపుతాకు మందు. ఈ రెండుకలిపి వెల రోజుకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గకక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

శుక్లనష్టము

గుణమియనిచో

నాము తిరుగ నీయబడును

100 మూత్రము గల సీసా రూ. 2-0-0.

బోస్టులములు పగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృద్ధి మున్ను మందులు యింకను కలవు.

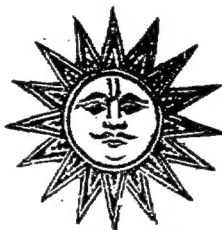
కేటాగు ఉచితముగా పంపబడును.

టవరు అండ్ కో.,

(1-12-14) బొంబాయి, కృష్ణాజిల్లా.

కుంకుమపువ్వు

కుంకుమపువ్వు

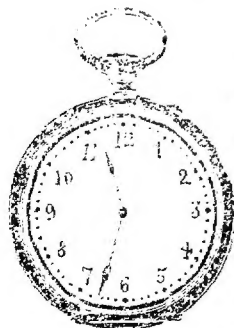
కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూపుద్గ దొరకును. కొనువారు సూర్యమార్పును గమనింపుడు. కరస్పాండెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెని, 21, హమ్మింగ్విధి, బొంబాయి.

నూతనముగా సచ్చియున్నది.

బిట్ ఆల్ వాచ్.

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది శేరుబాండినీవరు పరిశోధించబడినది. తలమీదుననే టీగముకూడా వున్నది. బహుమందగమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. దానికారణముచేతనే యెబ్బమా మానులేదు. బహుమానములు కన్నా కడియారముయొక్క పనిని చూచి సంకోషించండి.

సుందరమైన వాచిగొలుసు లేక సుందరమైన నాచి వెళ్ళెసమేతము వెల రూ. 2-12-0 మాత్రము.

బి. ఆరు. వెంకటరమణ అండ్ కంపెని

నెం. 7. కోపే వెంకటాచలయ్యోర్ సెంధు, మద్రాసు

బురుగునీరుబంధమును వ్యాధులలో

“యుటెరోనల్”

లేక శ్రీలయొక్క ప్రాణమిత్రమును ఉపయోగించుడు.

దీనివలన బురుగునీరుబంధమున సరిగ మయలగాకుండుటగాని, ఎక్కువ యగుటగాని అనేక గాకుండుటగాని నొప్పితో చేరియుండుటగాని, చక్కగ నయము గున. శ్రీలకు సామాన్యముగ బలము నిచ్చుటగాని, గర్భాశయ సుబంధమును వ్యాధుల నాటక పడుచుటగాని “యుటెరోనల్” ప్రామాణ్యము జూపించుచున్నది.

సీసా 1-కి రూ. 2-4-0.

యుటెరోనల్ కెమికల్ కంపెని,

2 లోడురు శివార్లు రోడ్డు, కలకత్తా.

సర్వజీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవికంటి ఒక వనమూలిక. ఇది మే మన పూర్వీకుల అతిరహస్యపు జ్ఞాపకము. దీనిజ్ఞానము కనుగొన గలయునన్న రాత్రి పడుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిజ్ఞానము కనపడును. మూత్ర ద్వారములకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును కుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమును, కేవలమునకు బలమును కాలినిచ్చును. 20 విధములగు మేహములకు మొదలంట వాతము చేయుటలో సంజీవికంటిది. “సర్వజీవన్” ఇది శ్రీల పురుషులు బాలరు వృద్ధులు ఆందలను నయమొగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల కృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును. వెల రూ. 1-కి 2-0-0 పోటీజీ ప్రత్యేకము.

ప్రొఫెసరు జి. యస్. నాయుడు, (1-9-15) కలియుగ భీమ.

బంగ్ లు, గుంటూరు జిల్లా.

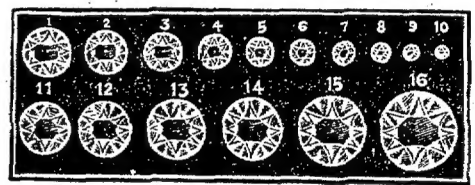
ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెని

షరాపు ఎర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తంజి విలాసము:— “ఉమ్మడియార్”

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్టి ఇతర మైనట్టిన్ని బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇమిమిషా కెంపులున్ను వైక్రాంతములు వగైరా కమలములున్ను బేడకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలున్ను పైరాళ్ళుగల నగలున్ను కావలసినవారు మా కాటలాగులను తేప్పించుకొని ధరలను తెలుసుకొని మాకు అర్జరు పంపుదురని ప్రార్థించు చున్నాము.

మాధుర్యమునకు పూచీపడగలము

స్వచ్ఛమును, సజాతీయమునగు, తెల్ల ఖర్బూజా, నూమిడిపండ్లు, ప్రసిద్ధి కెక్కిన మాలకొన్న పట్టుకమందలి “అవుడీసీడ్ స్టార్సు” వారివద్ద బజారుధరలకేదొరకును మంచివిత్తనములు

దొరకును. అన్ని రకముల మొక్కలు.

సప్తయిచేయబడును. కేటలాగు ఉచితము

కావలసినవారు ఇంగ్లీషుభాషలో ఈదిరుగానగా గల

వారికి వ్రాసుకోవడి.—SUPERINTENDENT,

Oudh Seed Stores, Lucknow.

ధరలేదు. దేశ హితము పోటీజీలేదు.

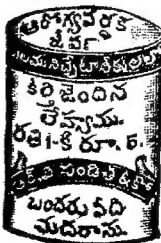
ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!

ఆంగ్లవైద్యవిషయమందును ఆయుర్వేదపద్ధతులందును మనగల అనుభవముగల్గి సేకరింపబడిన వైద్యరహస్యభరితమైన

వైద్యవిద్య

ఆన పుస్తకము కోరువారికి ధరగాని పోటీజీగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాగవైద్య నారాయణచేతకేవల 20 చీనాబజార్, మద్రాసు.

ఆరోగ్యవరకజీవన్.

ఈలేవ్యమును, తప్పక 22 రోజులు భుజించినవారికి, పట్టులకు కలిగినట్టి కండ్రను, గుఱుములు నడిచెను నడకను, నెంహముగల కలిగియుండు బలమును కలుగజేయును. చెడురక్తమును కుద్ది పఱచి మంచిరక్తమును అధికరించును. 40 రూపాయలయెత్తు రూ. 0-0-0.

ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెని 6, బందరుబిద్ది, మద్రాసు.